

Akceptuję
H. J.

Prof. zw. dr hab. n. md. Maria Formińska –Kapuścik

Katowice 22.01.2023

Uniwersyteckie Centrum Kliniczne

Im. K. Gibińskiego SUM w Katowicach

Recenzja rozprawy doktorskiej

lek. Moniki Łazickiej-Gałeckiej pt. „Ocena skuteczności i bezpieczeństwa zabiegu przeciwjaskrowego kanalooplastyki w leczeniu jaskry otwartego kąta „ - wykonanej pod kierunkiem prof. dr hab. n. med. Jacka P. Szaflika .

Jaskra otwartego kąta /JOK/, jest schorzeniem które w początkowym okresie może przebiegać bezobjawowo. Obniżenie ostrości wzroku jest wynikiem uszkodzenia nerwu wzrokowego i nieodwracalnych zmian w polu widzenia. Zasadniczym celem leczenia neuropatii jaskrowej jest zatrzymanie lub spowolnienie progresji zmian w nerwie wzrokowym metodami zachowawczymi lub chirurgicznymi. Pomimo że trabekulektomia jest nadal uważana za „złoty standard” w chirurgii jaskry, to coraz szerzej wprowadzane są zabiegi niepenetrujące do których należy kanalooplastyka.

Z uwagi na charakter schorzenia , które jest po zaćmie drugą, najczęstszą przyczyną upośledzenia widzenia a kanalooplastyka to stosunkowo nowy, przeciwjaskrowy zabieg niepenetrujący, podjęty przez Doktorantkę temat uważam za ważny i w pełni uzasadniony.

Przedstawiona mi do recenzji praca liczy 198 stron ,w tym streszczenie w języku polskim i angielskim. Zasadnicze rozdziały to wstęp, omówienie badania będącego przedmiotem rozprawy doktorskiej , wnioski i dyskusja oraz podsumowanie. Dołączono ponadto wykaz stosowanych skrótów i oznaczeń , spisy tabel, wykresów, zdjęć , rycin, rysunków oraz wykaz publikacji stanowiących rozprawę doktorską. Dołączono również oświadczenia współautorów oraz opinię Komisji Bioetycznej.

Wstęp , zajmujący 32 strony, to doskonałe i szczegółowe wprowadzenie do zakresu badań . Autorka omawia kolejno definicję, epidemiologię , patogenezę i pełną diagnostykę jaskry w oparciu o najnowsze metody. Przedstawia charakterystykę wybranych rodzajów jaskry wtórnej

otwartego kąta , które będą przedmiotem badań. Omawia rodzaje leczenia jaskry tak farmakologiczne jak i chirurgiczne . Materiał ten podparty jest 11 tabelami, 2 rycinami i 2 rysunkami , oraz licznym, aktualnym piśmiennictwem. Ta część rozprawy jest znakomitą jej częścią i świadczy o dużej wiedzy Doktorantki oraz umiejętności jej interpretacji.

Kolejny rozdział ma tytuł omówienie badania będącego przedmiotem rozprawy doktorskiej, w którym zawarte są cele pracy , materiał i metody oraz omówienie. Cele pracy obejmują dwa etapy. W pierwszym oceniano skuteczność i bezpieczeństwo operacji kanalooplastyki w jaskrze pierwotnej otwartego kąta /JPOK/, jaskrze barwnikowej /PG/ i jaskrze pseudoeksfoliacyjnej /PXG/. Drugi etap dotyczył tego samego zadania w leczeniu jaskry zapalnej /UG/. Badania wykonywano w Katedrze i Klinice UM w Warszawie. Okres obserwacji wynosił 8 lat. Przedstawiono prawidłowe kryteria włączenia i wyłączenia w obu grupach. Badania kwalifikacyjne obejmowały podstawowe i szczegółowe badania okulistyczne potrzebne do analizy. Do badania I etapu zakwalifikowano 102 oczu 86 pacjentów w wieku od 25 do 88 lat w tym 44 kobiety i 42 mężczyzn. W 57 oczach stwierdzono JPOK , w 23 oczach PXG i w 22 oczach PG. Do badania II etapu zakwalifikowano 15 oczu u 13 pacjentów w tym 8 mężczyzn i 3 kobiety ,w wieku od 17 do 47 lat z jaskrą zapalną otwartego kąta. Opisano dokładnie przebieg zabiegów ilustrując je własnymi zdjęciami . Omówiono szczegółowo leczenie i kontrole pooperacyjne .

Ostatecznej analizie poddano 35 oczu z JPOK , 13 oczu z PXG , 19 oczu z PG , oraz 13 oczu z UG. Analizowano sukces operacyjny, redukcję średniego ciśnienia wewnątrzgałkowego i liczby leków , ostrość wzroku, astygmatyzm pooperacyjny indukowany skutkiem zabiegu , pomiary flarymetryczne oraz powikłania pooperacyjne.

Wyniki . U pacjentów z JPOK,PXG i PG odnotowano w okresie obserwacji spadek ciśnienia wewnątrzgałkowego z średnio 21,84 mmHg do 13,0 14,0 mmHg. Liczba przyjmowanych leków uległa obniżeniu z 3,2 do 0,22 – 0,79 . U pacjentów z UG średnia wartość ciśnienia wewnątrzgałkowego przed zabiegiem wynosiła 40,53 mmHg a po 18 miesiącach 14,44 mmHg. Liczba przyjmowanych leków zmniejszyła się z 3,6 do 0,2. Na zakończenie badania po 5 latach 68% pacjentów miało stabilne ciśnienie wewnątrzgałkowe bez konieczności przyjmowania leków. Powikłania pooperacyjne były rzadkie i nie zagrażały widzeniu pacjenta.

Powikłania wczesne to astygmatyzm indukowany operacyjnie / 85% / oraz w pierwszych dniach po zabiegu krwistek w komorze przedniej /31 %/. Powikłania późne, to zaćma u 12% pacjentów.

Największe obniżenie ciśnienia wewnątrzgałkowego odnotowano u pacjentów z jaskrą barwnikową i zapalną. Badania flarymetryczne dowiodły, że po zabiegu keratoplastyki nie stwierdza się przerwania bariery krew/ciecz wodnista.

Rozdział Wnioski połączono z rozdziałem Dyskusją, które są bardzo wnikliwie prowadzone. Uzyskane wyniki przeanalizowano z informacjami dostępnymi we współczesnym piśmiennictwie. W oparciu o te informacje, Doktorantka bardzo dobrze interpretuje własne wyniki przedstawione w swojej pracy. Tok prowadzonej dyskusji świadczy o właściwym przygotowaniu merytorycznym Doktorantki.

Piśmiennictwo jest starannie dobrane i właściwie wykorzystane w tekście rozprawy. Doktorantka cytuje 206 prac anglojęzycznych z ostatnich lat i 1 polską, co dodatkowo podnosi wagę wyboru tematu Jej rozprawy doktorskiej.

W Podsumowaniu Autorka udowodniła skuteczność zabiegu kanalooplastyki w leczeniu jaskry otwartego kąta pierwotnej i wtórnej. Zabieg ten prowadzi do znacznej redukcji ciśnienia wewnątrzgałkowego i liczby stosowanych leków przeciwjaskrowych. Powikłania pooperacyjne są przemijające i nie zagrażają widzeniu operowanego pacjenta. Dowiedziono, że kanalooplastyka jest zabiegiem bezpiecznym nawet w trudnych rodzajach jaskry. Badanie pozwoliło wyodrębnić grupy pacjentów odnoszących największą korzyść z operacji.

Reasumując. Doktorantka dowiodła, że potrafi prawidłowo zaplanować, wykonać i opracować zamierzony problem badawczy. Autorka wykazała się starannością, dobrym przygotowaniem merytorycznym i dociekliwością i badawczą. Bardzo ciekawy jest układ rozdziałów. Praca napisana jest eleganckim polskim językiem, co sprawia że czyta się ją z przyjemnością. Nie znalazłam w niej żadnych błędów.

Rozprawa doktorska lek. Moniki Łazickiej Gałęckiej p.t. "Ocena skuteczności i bezpieczeństwa zabiegu przeciwjaskrowego kanalooplastyki w leczeniu jaskry otwartego kąta, spełnia warunki określone w art. 13 Ustawy z dnia 14 marca 2003r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki / Dz.U.nr 65 poz.595 z póź.zm./ w związku z art.179 ust.1 z dnia 3 lipca 2018r. Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce / Dz. U. z 2018r. poz. 1669 z późn.zm./

W oparciu o te przesłanki mam zaszczyt zwrócić się do Rady Dyscypliny Nauk Medycznych Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego o dopuszczenie lek. Moniki Łazickiej

Gałeckiej do dalszych etapów przewodu doktorskiego. Ponadto zwracam się z wnioskiem o jej wyróżnienie. Uzasadnieniem jest fakt pionierskiego charakteru pracy, która wnosi nowatorskie opracowanie zabiegu kanalooplastyki u pacjentów jaskrowych w polskim piśmiennictwie. Ważnym jest również fakt opublikowania w 2022 roku 3 prac stanowiących rozprawę doktorską.

Prof.zw.dr hab.n.md. Maria Formińska –Kapuścik

5624775 | prof. zw. dr hab. n. med.
Maria Formińska-Kapuścik
Specjalista chorób odz. i
tel. 601 490 507
QR1205756